

OSMANLI TARİH YAZIMINDA ÖNEMLİ BİR KAYNAK: SULTAN III. AHMET DÖNEMİNE AİT BİR MÜNŞEÂT

Murat FİDAN*

Öz

Osmanlı Devleti'nden günümüze intikal etmiş çok zengin bir arşiv malzemesi mevcuttur. Osmanlılar kuruluşundan itibaren resmî belgeleri muhafazaya, bugünkü tabirle arşivciliğe büyük önem vermiş ve günümüze belge ve defter serilerinden oluşan zengin bir arşiv bırakmıştır. Bu çalışmada bu zengin arşiv içerisinde yer alan Münşeât Mecmualarının tarihî olaylardaki önemi konu edilecektir. Bu önemi ortaya koyan sultan III. Ahmet dönemi olayları arasında yer alan Pasarofça Antlaşması öncesinde ve sonrasındaki olaylar hakkında kaleme alınmış bir münşeât mecmuasının tanıtımı yapılacaktır. Bu Münşeât Mecmuasının ihtiva ettiği mektup başlıkları tarihleriyle birlikte indeks olarak verilmiştir. İçerisinde oldukça önemli yazışmalar bulunan bu münşeâtın ilim dünyasına kazandırılması önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, III. Ahmet, Münşeât, Mektup, Pasarofça

AN IMPORTANT SOURCE IN OTTOMAN HISTORY WRITING: A MÜNŞEÂT OF THE SULTAN III. AHMET PERIOD

Abstract

There is very rich archive material from the Ottoman Empire that has survived to the present day. Since its foundation, the Ottomans attached great importance to preserving official documents and archiving as today, and left a rich archive of document and notebook series to the present day. There is a very rich archive material from the Ottoman Empire that has survived to the present day. Since its foundation, the Ottomans attached great importance to preserving official documents and archiving as today, and left a rich archive of document and notebook series to the present day. In this study, the importance of Münşeât magazines in this rich archive in historical events will be discussed. A Münşeât magazine about the events before and after the Pasarofça Treaty, which is one of the Sultan III. Ahmet period events, will be promoted. The letter titles contained in this Münşeât magazine are listed as an index with their dates. It is important to bring this article, which contains very important correspondences, to the scientific world.

Keywords: Ottoman State, III. Ahmet, Münşeât, Letter, Pasarofça.

GİRİŞ

Her toplum tarihî bir mirasın sahibidir. Bu mirasın önemli bir kısmını arşivler ve bu arşivlerde yer alan kayıtlar oluşturmaktadır. Arşiv genel manada bir milletin, bir devletin geçmişine ait belgeler ve defterler topluluğu olarak ifade edilir. Millet olabilmek ancak bu varlıkların iyi korunmasıyla mümkün olabilir. Bir milletin geçmişi ile bugün arasında bağ kurmak gibi hayati bir görev üstlenen arşivler hiç kuşkusuz onların en değerli hazinesi durumundadır. Türk idare ve kültür hayatında arşivcilik kültürü çok eskiye yani Orta Asya dönemi Türk Devlet geleneğine kadar uzanmaktadır. Çok geniş coğrafyalarda sağlam ve zengin bir kültüre sahip Türk milleti, sahip olduğu arşivlerle de örnek olmuştur (Kuzucu ve

Çıtırık, 2016: 146). Bu arşivler içerisinde yer alan Münşeât mecmuaları Türk tarihi açısından oldukça önemli bir yere sahiptir.

Münşeât, “*düz yazı nesir, kaleme alınmış şeyler*” anlamındaki inşâ* kelimesinden türemiştir. Münşî adı verilen, devlet teşkilâtı bünyesindeki divan, kalem ve ketebe gibi resmî dairelerde çalışan nişancı ve küttâbların resmî yazılar ile mektuplar yanında şair ve edebiyatçıların kaleme aldığı her çeşit sanatsı düz yazıya ve bu yazıların toplandığı kitaplara münşeât denilmiştir.

Münşeâtlar, tarih ve edebiyat alanları açısından son derece önemli bilgiler ihtiva etmektedir. Osmanlı telif geleneğinde de yerini alan mektuplar dahil her çeşit yazıyı bir arada toplayan “*mecmûa-i münşeât*”, “*mecmûa-i inşâ*” adıyla ifade edilen eserlerden oluşan bir mecmua türü oluşmuştur (Uzun, 2006: 18). Bilinen en eski münşeât mecmuası Emevî Halifesi II. Mervân'ın kâtibi Abdülhamîd el-Kâtib'in “*Risale ile'l-küttâb*” isimli eseridir. Daha sonra Abbasîler, Fatimîler, Eyyübîler, İlhanlılar, Selçuklular, ve Osmanlılar döneminde pek çok münşeât mecmuası ortaya çıkmıştır (Kırca, 2016: 86).

Osmanlı dönemi “*Münşeât Mecmuaları*” ihtiva ettiği bilgi ve tertip şekline göre Ağâh Sırrı Levend tarafından dört gruba ayrılmıştır (Levend 1998:113-116). İlk iki tasnifi edebî içerikli münşeâtlar oluşturmaktadır. Bunlardan edebî içerikli olanlar; hem şiir hem düzyazı şeklinde hazırlanan Ali, Gani-zâde Nadirî, Osman-zâde Taib gibi üstatların tertip ettiği eserlerden başka bir yazar tarafından seçilerek tanzim olunan münşeâtlardır. Bunlar, adı geçen şair veya yazarların iletişimde bulunduğu kişilere gönderdiği, genel olarak onun hayat hikâyesini

* Ortaya çıkarmak, icat ve yaratmak manalarına gelen inşâ “*daha sonra kurmak, üretmek ve yazmak*” gibi anlamlarda da kullanılmıştır. Bu ikinci kullanımdan hareketle “*yazmak, yazma sanatı ve kompozisyon*” gibi anlamlar kazanarak zaman içerisinde resmî ve özel yazışmaların belirli bir usule göre yapılmasının inceliklerini ve mektup yazma sanatını ifade eden bir terim haline gelmiştir. Bu sanatı konu edinen disipline ilmü'l-inşâ; bu ilmin kurallarına uygun olarak hazırlanmış metinlere ise münşeât adı verilmiştir (Durmuş, 2000: 334).

tespit etmeye yardımcı olan ve edebî tarafı ağır basan mektuplardan oluşur (Kütükoğlu, 1988: 169-171). Bazen bu münşeâtlar, sadece bir şairin mektuplarından meydana gelmiştir (Yinanç ve Özkan, 2011: 266).

Üçüncü tür münşeâtlar daha ziyade resmî belgelerin değişik şekilleri yanında kâtiplerin bilmesi gerekli olan çeşitli bilgi ve mevzûat hükümlerini içermektedir. Bunlar Divan-ı Hümayun ve Defterdarlık kalemlerinin, kadılık müesseselerinde kâtip olarak görev alacaklara mektup veya belge yazma becerileri kazandırmak için hazırlattıkları yazılardan oluşmaktadır (Yiğit, 2016: 186).

Son tasnifte ifade edilen münşeât ise siyasî ve idarî mektuplar, fermanlar ve emirlerin toplanmasından oluşan münşeâtlardır. Bunlara tarihî münşeâtlar da denmektedir. Bu grupta yer alan münşeâtlar, Osmanlı tarih ve diplomasisi açısından her türlü resmî yazıyı ifade eden yazışmaları içeriğinde barındırmaktadır. Dolayısıyla münşeât, Osmanlı tarih yazımında siyasî, askerî ve iktisadî olayların hazırlık aşamasında ve sonrasında yaşanan gelişmelerin anlatıldığı resmî yazışmaları ihtiva eden kayıtları ifade etmek için tarih literatüründe kullanılan bir terim niteliği kazanmıştır.

Bu münşeâtlar büyük ölçüde dönemin siyasî, askerî ve iktisadî olaylarının her yönüyle anlaşılabilmesine ve izah edilebilmesine imkan sağlayacak kaynak malzemesi ihtiva eder. Tanıtımını yaptığımız münşeât, Karlofça Antlaşması sonrasındaki genel durumun antlaşmasına ve Pasarofça Antlaşması öncesi ve sonrası bölgede yaşanan gelişmeleri yansıtan yazışmaları içermektedir. Osmanlı döneminde bilinen ilk münşeât örnekleri XIV. yüzyılda edebî içerikli olmasına karşın bu gelenek özellikle Türk-İslam ve Eski İnan kültüründen gelmektedir. XVI. yüzyılda başta Kanuni Sultan Süleyman (1520-1566) döneminde bürokraside kalemiye sınıfı için yaygınlaşmaya başlayarak, kendi içinde dallara ayrılmış ve XVIII. yüzyılda da gelişimine devam etmiştir. Bu süre içerisinde kalemîye mensubu bürokratları dışında önemli edebî simalar ve ulema da münşeât mecmuası

kaleme almıştır (Özel, 2016: 160). Bu bağlamda Feridun Bey münşeâtı, Kani münşeâtı, Sarı Abdullah Efendi münşeâtı örnek olarak verilebilecek münşeâtlar arasındadır (Yiğit, 2016: 185; Kırca, 2015: 14; Eravcı, 2010: 253). hallerini arz edecekleri makam sahiplerine mektup yazdıklarında üsluplarını özenle seçmişler, makam yükseldikçe onlara daha süslü ve saygılı cümlelerle hitap etmişlerdir

Münşeât mecmualarının bazıları çok kısa bir dua cümlesiyle ya da üç beş satırdan ibaret olan dua cümleleriyle başlamaktadır. Mektubun muhatabı her kimse, mektubu kaleme alan münşî tarafından o kişinin makam ve şanına uygun övgü dolu saygı ve hürmeti ifade eden cümleler ve dualar ile mektuba başlanmıştır (Haksever, 2009: 26). Dua kısmından sonra “*sebeb-i tahrir*” yani mektubun yazılış sebeplerine dair ifadeler yer almaktadır. Sebeb-i tahriri takiben değişik mevzulara ait kısa yazışma metinleri, bu metinlere uygun başlıklar altında verilmektedir. Mecmualarda yer alan inşâ metinleri ise türlerine göre kendi şartlarını içlerinde barındırmaktadır. Mecmua metinlerinin en alt kısımlarında tarihler, münşînin ismi, yazılış yeri, gün, ay ve yıl tarihleri yazılmaktadır (Daş 2004: 211-212).

Münşeâtlar, tarih alanında yazıldıkları dönemin sosyo-ekonomik yapısını, savaş ve barış hallerini, savaşa başlamadan önce yapılan merasimleri, savaştan sonra elde edilen zaferden dolayı yapılan törenleri, fetihlerin sebeplerini, savaşlarda yaşanan gelişmeleri, diplomatik görüşmeleri, savaşan askerlerin hallerini ve alınan esirlerin durumları gibi birçok konu hakkında bilgiyi bünyesinde barındırmaktadır. Bunun yanı sıra hükümdarların veya sultanların birbirlerine yazdıkları resmî ve özel nitelikteki mektuplarda değindikleri konular, sorunların neler olduğu, dönemin eğitim, güvenlik ve askerî durumunu anlatan metinleri içermesi nedeniyle münşeât mecmuaları, tarih araştırmalarında oldukça kıymetli kaynaklardır (Daş, 2004: 206-207). Münşeât mecmualarında yer alan bilgiler,

dönemin siyasî, iktisadî ve askerî olaylarının şekillenmesi öncesi ve sonrasında ilgili konuyla ilişkili tarafların söz, davranış ve düşüncelerine dair gelişmelerin anlaşılmasına dolayısıyla da olayların sebep sonuç ilişkisinin tam anlamıyla ortaya çıkarılmasına yardımcı kaynaklar olduğu anlaşılmaktadır.

Münşeâtlar içerisinde yer alan siyasî ve idarî içerikli mektuplar, bazen tarihsiz ve isimsiz olarak yer alır. Mektubu yazanın veya muhatapların ismi ile yazılış tarihleri genellikle kaydedilmezler. Bu durumda kimin, kime, ne zaman yazdığı belirsiz kalır. Bundan dolayı, bu tür yazılarda yer alan bilgilerin, başka belge ve bilgilerle teyit edilip kullanılması daha kesin verilerin elde edilmesini sağlayacaktır (Haksever, 2009: 28).

1. SULTAN III. AHMET DÖNEMİNE AİT BİR MÜNŞEÂT

Süleymaniye Kütüphanesi, Hamidiye Koleksiyonu 1206 kayıt numarasında yer alan “*Mecmû‘a-i Mekâtib (Münşeât)*” adlı el yazması eserin tamamı yüz doksan üç varak olup nesih yazıyla, her sayfası genellikle yirmi beş satır olacak şekilde düzenlenmiştir. Varağın ilk sayfasının sonunda bir sonraki sayfanın ilk kelimesi yer alır. Mektupların genel olarak kronolojik ve düzenli bir sıra takip ettiği görülmektedir. Bu münşeât Abdullah isimli bir kâtip tarafından Bosna Hersek’te kaleme alınmıştır. Bazı mektupların altında Şıkk-ı Sâlis Defterdâr Mehmed Bey ve Şıkk-ı Sâni Defterdâr İbrahim Bey’in adları yer almaktadır.

Münşeâtın genelinde gelen ve giden mektupların yazanı, muhataplarının isimleri ile yazılış tarihleri belirtilmiştir. “*Devletlü ‘inâyetlü Niş Muhâfızı Vezîr-i Mükerrerem El- Hâc Mustafa Paşa Hazretleri Taraflarından Nişli Mehmed Ağa ile Devlet-i ‘Aliyye Murahhaslarına İrsâl Olunan Kâ’ime dir. 25 Recep Sene 1130*” (Varak: 16/a). Bu şekilde kırmızı mürekkeple mektubun hemen başlangıcında yazılmıştır. Bazı mektuplar ise “*Niş Muhâfızı Ali Paşa Hazretlerinden Gelen Mektup ve Kâ’ime sûretidir*” (Varak: 16/a) şeklinde sadece yazan belirtilmiştir.

Çalışmaya konu olan ilgili münşeât; 28 Rebiü'l-evvel 1129 / 12 Mart 1717 – 18 Cemaziye'evvel 1131 / 8 Nisan 1719 Nisan yılları arasını kapsamaktadır. Bu dönem, Osmanlı Sultanı III. Ahmet'in Karlofça Antlaşması ile kaybedilen toprakları geri alma çabalarının ilk evresine yani, 1703-1718 döneminin son kısmına denk gelmektedir. Bu eserin tamamında 1715-1718 yılları arasında Osmanlı Devletinin Avusturya ve Venedik devletleriyle yaptığı savaşın sonlandırılması adına yapılan diplomatik girişimlere dair ve sonrasında imza edilen Pasarofça barış antlaşması sonucunda ortaya çıkan sınır anlaşmazlıklarının giderilmesine dair kayıtlar yer almaktadır.

Münşeâtın ilk kısımlarında Bosna, Niş, Nared, Vidin ve Eflak Muhâfızlarından İstanbul'a yazılan daha sonra bu beylere gönderilen cevabî yazılar yer almaktadır. Mektupların genel içeriği cephedeki askerin genel durumu, Avusturya askeri birlikleri hakkında istihbarat bilgileri ile Avrupalı devletlerin tutumları hakkında bilgiler ile barış görüşmelerinin başlamasıyla birlikte Osmanlı Devleti adına görüşmelere katılan murahhasların raporları hakkında bilgiler yer almaktadır. Bunların yanı sıra Osmanlı tarafından başta Nemçe (Avusturya) ve Venedik olmak üzere diğer Avrupa devletlerine ve Nemçe'den Osmanlı Devleti'ne gelen mektuplar ile İngiltere, Fransa, Flemenk ve Niderland elçilerinin Osmanlı Devletine ve Osmanlı Devletinden de bu elçilere yazılan mektuplar yer almaktadır.

Münşeâtın 154 ve 171'inci varakları boştur. 155'inci varağından itibaren ise 1715-1718 Osmanlı-Avusturya, Venedik Savaşı'nı bitiren ve yirmi maddeden oluşan Pasarofça Antlaşmasıyla ilgili yazışmalar yer almaktadır. Bu antlaşmanın ilk yedi maddesi Osmanlı Devleti ve Avusturya arasındaki sınırlar hakkındadır. Özellikle münşeâtın bu kısmında bütün Banat bölgesiyle birlikte Eflak'ın Oltu Irmağı'na kadar uzanan ve Küçük Eflak denilen batı yarısı, Sırbistan'ın Belgrat

dâhil kuzey kısmı ve Kuzey Bosna'nın tamamen Avusturya'ya bırakılması ile son bulan görüşmelerin yer aldığı bilgileri içermektedir (Varak: 155-193).

2. MÜNŞEÂTTA YER ALAN MEKTUPLAR

Münşeâtlarda oldukça fazla yazışma yer almaktadır. 1717-1719 yıllarına ait bu münşeât defterinde de farklı konulara ait bir hayli yazışma kayıtları mevcuttur. Kayıtların baş tarafında kırmızı kalemle belgenin kimden geldiğine dair bir başlık bulunmaktadır. Ancak bazı belgelerde bu başlığın yazılmadığı görülmüştür. Belgelerin son kısmında ise kırmızı kalem ile kayıt tarihi yer almaktadır. Bazı belgelerde kayıt tarihi yer almamıştır. Münşeât defterinde yer alan tüm mektupların içeriklerini bu makalede vermemiz mümkün olmamaktadır. Ancak Münşeât defterinde yer alan mektupların konu başlıkları ve tarihleri vererek bu alanda araştırma yapacak araştırmacılara faydalı olunacağı kanaatindeyiz.

2.1. Münşeâtta Yer Alan Mektupların Başlıkları ve Tarihleri

Varak 1/a: Bosna Vâlisi olan Köprülüzâde Numan Paşa hazretlerinden gelen *Kâ'im*edir. 3 C (Cemaziye'l-ahir) 1130 / 4 Mayıs 1718

Varak 4/a: Bu dahi müşârün-ileyh hazretlerindir.

Varak 6/a: Bu dahi müşârün-ileyhin *Kâ'imesidir*.

Varak 7/a: Bu dahi Numan Paşa hazretlerinden gelen *Kâ'im*edir. 20 B (Receb) 1130 / 19 Haziran 1718

Varak 8/b: Sabıka Yemeklik Ağası olub mahalli mükâleme-i tayin için gidüb Niş cânibinden gelen Mustafa Ağa kullarının *Takriridir*. 5 C (Cemaziye'l-ahir) 1130 / 6 Mayıs 1718

Varak:10/a Şıkk-ı sâni Defterdârı İbrahim Ağa ve Şıkk-ı sâlis Defterdârı Mehmed Efendi Taraflarından sabıkan Yemeklik Ağası Mustafa Ağa ile gelen *Mektûbdur*.

Varak:11/a Dibâce

Varak:11/b Şıkk-ı sâni Defterdârı İbrahim Ağa ve Şıkk-ı sâlis Defterdârı Mehmed Efendiye yazılan *Kâ'imenin* sûretidir. 8 C (Cemaziye'l-ahir) 1130 / 9 Mayıs 1718.

Varak:12 /a Murahhas efendilerden gelen *Kâ'ime* sûretidir. 23 C (Cemaziye'l-ahir) 1130 / 24 Mayıs 1718

Varak:14/a Murahhas efendilerden gelen *Mektûbun* sûretidir

Varak:15/a Sabıkan Narda Muhâfızı Vezir-i mükerrerrem Mustafa Paşa hazretleri tarafından Sadr-ı 'Azam hazretlerine gelen *Kâ'ime* sûretidir 4 C (Cemaziye'l-ahir) 1130 / 5 Mayıs 1718

Varak:16/a Sabıkan Narda Muhâfızı Vezir Bî Nâzîr El-Hâc Mustafa Paşa hazretlerinden Devlet-i 'Âliyye Murahhasları efendilere irsâl olunan *Kâ'imenin* sûretidir. 4 C (Cemaziye'l-ahir) 1130 / 5 Mayıs 1718.

Varak:16/b Sabıkan Narda Muhâfızı Vezir-i mükerrerrem Mustafa Paşa hazretleri tarafından gelen *Mektub* ve bir kıt'a *Kâ'ime*dir. 9 C (Cemaziye'l-ahir) 1130 / 10 Mayıs 1718

Varak:17/a Müşârün-ileyhden gelen *Kâ'ime* sûretidir.

Varak:17/b Vidin Muhâfızı Mustafa Paşa hazretlerinden gelen *Kâ'ime*dir.

Varak:18/b Murahhas efendilere Sadr-ı 'Azam hazretlerinden gelen *Kâ'imenin* sûretidir.

Varak 19/b: Divân tercümanı kullarına Eflâk Voyvodasından gelen *Mektûbun* tercümesidir. 5 B (Receb) 1130 / 4 Haziran 1718

Varak 20/a: Niş Muhâfızı Ali Paşa hazretlerinden gelen *Mektûb* ve *Kâ'ime* sûretidir.

Varak 20/b: Müşârün-ileyhten gelen *Kâ'imedir*.

Varak 21/a: Murahhas efendilerden gelen *Mektûbun* sûretidir. 15 C (Cemaziye'l-ahir) 1130 / 16 Mayıs 1718

Varak 22/b: Dîbâce

Varak 22/b: Nemçe Çâsârı tarafından kendi murahhaslarına virilen *Ruhsat-nâmenin* tercümesidir.

Varak 23/b: Niş Muhâfızı Mustafa Paşadan gelen *Kâ'imedir*. 11 C (Cemaziye'l-ahir) 1130 / 12 Mayıs 1718

Varak 24/a: Nemçenin Başvekiline kağıtlar ile giden Nişli Mehmed Ağa kullarının *Takrîridir*. 21 B (Receb) 1130 / 20 Haziran 1718

Varak 24/b: Devletlü inayetlü veli-ni'met sahip efendimiz hazretlerine hâlâ mükâlemede olan İngiltere elçisinden gelen *Metkûbun* tercümesidir.

Varak 26/a: Devletlü inayetlü Niş Muhâfızı Vezir-i mükerrem el-Hâc Mustafa Paşa hazretleri taraflarından Nişli Mehmed Ağa ile Devlet-i 'Aliyye murahhaslarına irsâl olunan *Kâ'imedir*. 25 B (Receb) 1130 / 24 Haziran 1718.

Varak 27/a: Murahhas İbrahim Ağa'ya ve Mehmed Efendiye yazılan *Mektûbdur*.

Varak 27/b: İngiltere elçisine irsâl olunan *Mektûbdur*.

Varak 28/a: Sadr-ı 'Azam hazretlerine Kral Rakoçi Franca tarafından gelen *Kâ'imedir*. 21 C (Cemaziye'l-ahir) 1130 / 22 Mayıs 1718

Varak 29/b: Taraf-ı Devlet-i 'Aliyyeden Kral Rakoçi Frencin taleb ve iltimâs eylediği 'Ahdnâme ve mükâlemesi mevaddıdır. 12 C (Cemaziye'l-ahir) 1130 / 13 Mayıs 1718.

Varak 36/a: Mustafa Paşa tarafından Başvekile ibtidâ gönderilen *Mektûbun* sûretidir. Fi 28 Ra (Rebiü'l-evvel) Sene 1129 / 12 Mart 1717

Varak 36/b 1: Niş'ten ikinci def'a dokuzuncu Mustafa Ağa ile Mustafa Paşa tarafından Başvekile gönderilen *Mektûb* sûretidir. Fi 22 L (Şevval) 1129 / 5 Ekim 1717

Varak 36/b 2: Ordu-yı Hümâyün Niş sahrasında iken Nemçe'nin Başvekili tarafından sâbıkan Belgrad Muhâfızı Mustafa Paşa'ya gelen *Mektûbdur*.

Varak 38/a: Nemçe'nin Başvekili tarafından sâbıkan Belgrad muhâfızı Mustafa Paşa hazretlerine. *Mektûb* geldikde cevâb olmak üzere devletlü sa'âdetlü Sadr-ı 'Azam hazretleri tarafından Başvekile gönderilen *Mektûbun* sûretidir. Der-sahra-yı Niş.

Varak 39/a 1: Niş'ten ikinci def'a dokuzuncu Mustafa Ağa ile Mustafa Paşa tarafından Başvekile gönderilen *Mektûb* sûretidir.

Varak 39/a 2: Nemçe Çâsârının Başvekilinden Sadr-ı 'Azam hazretlerine gelen *Mektûbdur*.

Varak 40/a: Sâbıkan Belgrad Vâlisi Mustafa Paşa'ya Başvekilin gönderdiği *Mektûbun* tercümesidir.

Varak 40/b Nemçe Çâsârının Başvekiline Sadr-ı 'Azam hazretleri tarafından İngiltere elçisinin sır kâtibi ile irsâl olunan *Mektûbun* sûretidir. Fi 12 Ca (Cemaziye'l-evvel) sene 1129 / 24 Nisan 1717

Varak 41/a Belgrad cânibinden piyade zâbıtı Nemçelü vesâtatıyla Başvekiliden olan *Mektûb* sûretidir. Fi 7 M (Muharrem) sene 1130 / 11 Aralık 1717

Varak 42/b Nemçe Çâsârının Başvekiline Sadr-ı 'Azam hazretleri tarafından yazılan *Mektûb* sûretidir. Piyade zâbıtı Nemçelü ile irsâl olunmuştur.

Varak 44/b Hâlâ Belgrad'da olan bâb istişâreden Talman nâm kimesneden Reisülküttâba gelen *Mektûb* sûretidir.

Varak 45/a Reisülküttâb tarafından Nemçe Çâsârının Başvekili cânibinden me'mûren Belgrad'da olan Mihail Talmana irsâl olunan *Mektûb*dur.

Varak 46/a: Nemçe Çâsârının Başvekilinden Sadr-ı 'Azam hazretlerine gelen *Mektûb*un tercümesidir. Fi 11 R (Rebiu'l-ahir) sene 1130 / 14 Mart 1718

Varak 48/a: Sadr-ı 'Azamdan Nemçe Çâsârının Başvekiline yazılan *Mektûb*dur. Fi 13 R (Rebiu'l-ahir) sene 1130 / 16 Mart 1718

Varak 49/a: Şakk-ı sâni ve sâlis Defterdârları İbrahim ve Mehmed Efendiden gelmiştir. Fi 8 R (Rebiu'l-ahir) sene 1130 / 11 Mart 1718

Varak 50/b: İngiltere ve Netherland elçilerinin ber-vech-i iştirâk Sadr-ı 'Azam hazretlerine yazdıkları *Mektûb* sûretidir. Fi 8 R (Rebiu'l-ahir) sene 1130 / 11 Mart 1718

Varak 51/b: Şakk-ı sâni ve sâlis Defterdârları İbrahim Ağa ve Mehmed Efendiden gelen *Mektûb*. Fi 11 R (Rebiu'l-ahir) sene 1130 / 14 Mart 1718

Varak 52/b: Hâlâ sâhib-i devlet Efendimiz hazretlerine Netherland elçisi tarafından gelen *Mektûb* sûretidir. Fi 13 R (Rebiu'l-ahir) sene 1130/16 Mart 1718

Varak 53/b: İngiltere ve Netherland elçilerinden Sadr-ı 'Azam hazretlerine gelen *Kâ'im*edir. Fi 10 R (Rebiu'l-ahir) sene 1130 / 13 Mart 1718

Varak 54/a: İngiltere elçisinin Sofya'dan Beç'e gidüb ve gelen sır kâtibinin *Takrir*idir. Fi 10 R (Rebiu'l-ahir) sene 1130 / 13 Mart 1718

Varak 55/a: Bu dahi mesfurın *Takrir*indedir.

Varak 57/a 1: İngiltere elçisinden Câsârın Başvekiline yazılan *Mektûb* tercümesidir.

Varak 57/a 2: Başvekil Ekinosundan Devlet-i 'Aliyyede mukim İngiltere elçisine gelen *Mektûbun* tercümesidir.

Varak 57/b: Sûret-i *Temessük*.

Varak 58/a: Abdi Paşa'ya.

Varak 58/b: Mükâleme için ta'yin olunan İbrahim ve Mehmed Efendiye murahhas-nâme olmak üzere verilen *Emr-i Şerifin* sûretidir. Sûret aslı âbâdî kağıda yazılıb tuğra-yı şerifi mahalli olmuştur.

Varak 59/b: Nemçe Çâsârının Başvekili Pernec Ekinosdan Eflak Voyvodasına gelen *Mektûbun* tercümesidir.

Varak 60/a: Asitâne-i sa'âdetde mukim olan Franca elçisine yazılan *Mektûbun* sûretidir. Fi 10 S (Safer) 1130 / 13 Ocak 1718

Varak 60/b: Saskocadi vükelâsından Kancelir Baron Sakrok tarafından Asitânede olan Netherland elçisinin Baş Tercümanına tahrîr itdiği *Mektûbun* tercümesidir.

Varak 61/b: Netherland âsitâtı tarafından hâlâ der-Devlet-i 'Aliyyede mukim olan Fota Yakub kavliyle elçiye 'akd-i musâlahaya tavassut için gelen *Ruhsat-nâmenin* tercümesidir.

Varak 62/a: Sâhib-i devlet tarafından Prusya kralının Başvekiline yazılan *Mektûbun* sûretidir. Gümüş kozak kırmızı atlas kise derâ-yı paşmak ve İstanbul kağıdı üzerfine siyah mürekkeb ile imzası.

Varak 62/b: Leh Kralına ve Masko Carinin Başvekiline sâhib-i devlet tarafından yazılan *Mektûbun* sûretidir. Fi gurre (1) S (Safer) sene 1130 / 4 Ocak 1718

Varak 63/a: Hâlâ Belgrad'da olan Mihail Talmaneden İngiltere elçisine gelen *Mektûbun* tercümesidir.

Varak 63/b: Narde muhâfızı vezir-i mükerrerem Mustafa Paşa hazretlerinden devletlü sâhib-i devlet efendimiz hazretlerine gelen *Kâ'imenin* sûretidir. Fi 4 Ca (Cemazieye'l-evvel) 1130 / 5 Nisan 1718

Varak 64/a: Hâlâ Defter Emini olub bundan akdem Sofya'da olan murahhaslara ve mutavassıtlara ba'zı kağıtlar ve lisânâ tefhim olunacak mevâd levndliği için irsâl olunan Hüseyin Efendinin 'avdetlerinde takrirleri ve getürdükleri *Mekâtib* ve *Kavâimenin* sûretleridir. Fi 2 Ca (Cemazieye'l-evvel) 1130 / 3 Nisan 1718

Varak 65/a: Defter Emini Hüseyin Efendiyle murahhaslardan sâhib-i devlet hazretlerine gelen *Mektûbun* sûretidir.

Varak 65/b 1: Bu minvâl üzere derûn-ı mektûb-ı mezbûrda bir kıt'a mumzâ ve memhûr *Kâ'imelerinin* sûretidir.

Varak 65/b 2: Defter Emini Hüseyin Efendi yediyle Nderland elçisinden sâhib-i devlete gelen *Mektûbun* tercümesidir. Fi 2 Ca (Cemazieye'l-evvel) 1130 / 3 Nisan 1718

Varak 66/b: Murahhaslardan gelen *Mektûbun* sûretidir.

Varak 67/a: Mektûbun kenarında tahrîr olunmuştur.

Varak 67/b: Bu dahi derûn-ı mektûb-ı mezkûrede olan *Kâ'imenin* sûretidir. Belgrad'da olan Nderland elçisine gelen *Mektûbun* mefhûmını müş'ar murahhaslardan gelmiştir.

Varak 68/a: Mükâleme için ta'yin olunan murahhasların tezkire için me'mûr oldukları *Mevâddir*. Fi 16 R (Rebiü'l-ahir) 1130 / 19 Mart 1718

Varak 70/a: Abdi Paşa tarafından gelen *Kâ'imenin* sûretidir.

Varak 71/b: Eflak Voyvodası tarafından gelen *Mektûbun* sûretidir.

Varak 72/a: Erdel içerüsünden isticlâb olunan *Havâdisdir* ki Eflak Voyvodası tarafından gelmiştir.

Varak 72/b: Kral Rakocı France'ye yazılan *Nâme-i Hümâyûnun* sûretidir.

Varak 74/a: Rakofeci Kral-zâdenin *Takriridir*.

Varak 74/b: Bu dahi Kral-ı mezkûrun *Takriridir*.

Varak 76/a: Franca elçisinin gönderdiği *Kâ'imedir*.

Varak 78/a: Nderland elçisinden 'inâyetlü Sadr-ı 'Azam hazretlerine gelen *Mektûbun* tercümesidir.

Varak 79/b: Şikk-ı sâni ve şikk-ı sâlis defterdarlarından tatar yediyle gelmiştir.

Varak 80/b: Nderland elçisinden gelen *Mektûbun* tercümesidir.

Varak 81/a: Belgrad'da olan ikinci murahhas Talman'dan Nderland elçisine gelen *Mektûbun* sûretinin tercümesidir.

Varak 81/b: Sadr-ı 'Azam hazretleri tarafından murahhas İbrahim Ağa ve Mehmed efendiye *Mektûbdur*.

Varak 82/a: Bundan akdem Bulgara giden İngiltere elçisi tercümanı Luka Nesami tercümandan hâlâ Devlet-i 'Aliyyede olan İngiltere elçisine gelen *Mektûbun* tercümesidir.

Varak 82/b 1: Murahhaslara *Kâ'imedir*.

Varak 82/b 2: Sâbıkan Narde Muhâfızı Mustafa Paşa'ya.

Varak 83/a: İbrahim Ağa'ya küçük âbâdî kağıdı yazılan *Kâ'imenin* sûretidir. Fi 15 C (Cemaziye'l-ahir) sene 1130 / 16 Mayıs 1718

Varak 83/b: Narde muhâfızı vezir-i mükerrerem Mustafa Paşa'ya tahrîr olunan *Mektûbdur*. Fi 15 C (Cemaziye'l-ahir) sene 1130 / 16 Mayıs 1718

Varak 84/a 1: Şıkk-ı sâniye yazılmıştır. Fi 15 C (Cemaziye'l-ahir) sene 1130 / 16 Mayıs 1718

Varak 84/a 2: Sâbikan Narde muhâfızı Mustafa Paşa'dan gelen memhûr *Kâ'imesinin* sûretidir. Fi 15 C (Cemaziye'l-ahir) sene 1130 / 16 Mayıs 1718

Varak 85/a: Sadr-ı 'Azam hazretleri tarafından husûs-ı mezbûrlara cevâbı müştetil tahrîr olunan *Kâ'imesinin* sûretidir. Fi 14 C (Cemaziye'l-ahir) sene 1130 / 15 Mayıs 1718

Varak 86/a: Sadr-ı 'Azam hazretleri tarafından Başvekile tahrîr olunan *Mektûbdur*. Fi 19 C (Cemaziye'l-ahir) sene 1130 / 20 Mayıs 1718

Varak 87/a: Sadr-ı 'Azam hazretleri tarafından İngiltere ve Netherland elçilerine başka başka Nişli Muhammed Ağa ile gönderilen *Mektûbun* sûretidir. Fi 13 C (Cemaziye'l-ahir) sene 1130 / 14 Mayıs 1718

Varak 87/b: Devletlü 'inâyetlü Sadr-ı 'Azam hazretlerine hâlâ mükâlemede mutavassıt İngiltere ve Netherland elçilerinden gelen *Mektûbun* sûretidir. Fi 13 C (Cemaziye'l-ahir) sene 1130 / 14 Mayıs 1718

Varak 88/b: Devletlü 'inâyetlü Sadr-ı 'Azam hazretlerine hâlâ mükâlemede mutavassıt olan Roberte Setun nâm İngiltere elçisi tarafından gelen *Mektûbdur*. Fi 22 C (Cemaziye'l-ahir) sene 1130 / 23 Mayıs 1718

Varak 89/a: Devlet-i 'Aliyye murahhaslarına ve Venedik cumhûrının dahi mevâdd-ı musâlahaya idhâllerini ve kemâ-fi'l-evvel murahhas olmalarını mutazammın hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn ile ma'nûn âbâdi üzerine mahalli ve müzeyyen tahrîr olunan *Ruhsat-nâme-i Hümayûn* sûretidir. Müteferrikabaşı

Hüseyin Paşazâde Mustafa Beğ ile gitmiştir. Fi 23 C (Cemaziye'l-ahir) sene 1130 / 24 Mayıs 1718

Varak 90/b: Ruhsat-nâme-i hümâyün mücebince devletlü Sadr-ı 'Azam hazretleri Devlet-i 'Aliyye tarafından murahhaslara tahrîr buyurdukları *Mektûbdur*.

Varak 91/b: Mektûb-ı merkûme ile ma'an tahrîr olunan *Kâ'ime* sûretidir.

Varak 92/b: *Kâ'ime*-i diğér. Bu dahi murahhaslara yazıldı.

Varak 93/b: Devletlü Sadr-ı 'Azam hazretleri tarafından İngiltere ve Flemenk elçilerine tahrîr olunan *Mektûbun* sûretidir ki bu dahi Ruhsat-nâme-i Hümâyün ile giden Hüseyin Paşa-zâde ile gitmiştir.

Varak 93/a: İngiltere mutavassıt Roberto Resoton nâm elçiye Sadr-ı 'Azam hazretleri taraflarından *Mektûbdur*.

Varak 94/b 1: Sadr-ı 'Azam hazretleri taraflarından sâbıkan Narde Muhâfızı vezir-i mükerrem Mustafa Paşa hazretlerine tahrîr buyrulan *Mektûb* sûretidir.

Varak 94/b 2: Murahhaslara *Kâ'imedir* ki.

Varak 95/a 1: Devlet-i 'Aliyyenin murahhasları İbrahim Ağa ve Mehmed efendiden gelen *Mektûbdur*.

Varak 95/a 2: Murahhaslardan *Kâ'imedir*.

Varak 97/b: 'İnâyetlü sâhib-i devlet hazretlerine hâlâ mükâlemede olan İngiltere ve Nderland elçilerinden gelen *Mektûbun* tercümesidir. Hüseyin Paşa-zâde yediyle gelmiştir. Fi 15 B (Receb) 1130 / 14 Haziran 1718

Varak 98/b: 'İnâyetlü sâhib-i devlet hazretlerine İngiltere mutavassıtı tarafından Hüseyin Paşa-zâde ile gelmiştir. Fi 15 B (Receb) 1130 / 14 Haziran 1718

Varak 99/a: ‘Înâyetlü sâhib-i devlet hazretlerine Nderland elçisinden gelen *Mektûbdur*. Fi 15 B (Receb) 1130 / 14 Haziran 1718

Varak 99/b 1: Mûmâ-ileyh ile Eflak Voyvodası tarafından gelen bir kıt’a *Kâ’ime* sûretidir. Fi 15 B (Receb) 1130 / 14 Haziran 1718

Varak 99/b 2: Mûmâ-ileyh ile Gazi Hüseyin Paşa-zâde müteferrika başı Mustafa Beğ’in *Takriridir*. Fi 15 B (Receb) 1130 / 14 Haziran 1718

Varak 100/a: Sâbıkan Narde Muhâfızı olub hâlâ Nişde olan Mustafa Paşa hazretlerinin *Kâ’imesidir*. Hüseyin Paşa-zâde ile gelmiştir. Fi 15 B (Receb) 1130 / 14 Haziran 1718

Varak 101/a: ‘Înâyetlü sâhib-i devlet efendimize Eflak Voyvodası Panaki Voyvodadan gelmiştir. Fi 15 B (Receb) 1130 / 14 Haziran 1718

Varak 101/b 1: Eflak Voyvodasından Niş’de olan Mustafa Paşa’ya gelen *Mektûbdur*. Hüseyin Paşa vesâtatıyla gelmiştir. Fi 15 B (Receb) 1130 / 14 Haziran 1718

Varak 101/b 2: Mûmâ-ileyh Hüseyin Paşa-zâde geldiği günün ertesi Devlet-i ‘Aliyye murahhaslarına ve İngiltere ve Nderland elçilerine yazılan *Kağıtların* sûretidir. Fi 16 B (Receb) 1130 / 15 Haziran 1718

Varak 103/b: Murahhaslara yazılan *Kâ’ime*dir. Fi 16 B (Receb) 1130 / 15 Haziran 1718

Varak 104/a: İbrahim Ağa’ya *Kâ’ime*dir.

Varak 105/a 1: Niş’de olan Mustafa Paşa’ya yazılan *Mektûb* sûretidir. Fi 16 B (Receb) 1130 / 15 Haziran 1718

Varak 105/a 2: Niş’li Mehmed Ağa ile Murahhas İbrahim Ağa ve Mehmed Efendiden gelen *Mektûbdur*. Fi 23 N (Ramazan) 1130 / 20 Ağustos 1718

Varak 105/b 1: Hâşiye *Mektûb*udur.

Varak 105/b 2: Devlet-i 'Aliyye murahhaslarından diğ^{er} *Mektûb* sûretidir.

Varak 106/a: Hâşiye *Mektûb*udur.

Varak 106/b: Murahhaslardan gelen *Kâ'im*edir. Fi 15 B (Receb) 1130 / 14 Haziran 1718

Varak 108/a: 'Înâyetlü sâhib-i devlet murahhaslarına İngiltere elçisinden gelmiştir. Fi 22 B (Receb) 1130 / 21 Haziran 1718

Varak 109/a: 'Înâyetlü sâhib-i devlet hazretlerine Nemçe'nin Başvekilinden Niş'li Mehmed Ağa ile gelen *Mektûb*dur. Fi 22 B (Receb) 1130 / 21 Haziran 1718

Varak 109/b: Devlet-i 'Aliyye murahhaslarına tahrîr olunan *Kâ'im*edir. Fi 22 B (Receb) 1130 / 23 Haziran 1718

Varak 111/a 1: Murahhaslara diğ^{er} *Kâ'im*edir. Fi 22 B (Receb) 1130 / 23 Haziran 1718

Varak 111/a 2: Defterdâr şikk-ı sâni Murahhas İbrahim Efendi tarafından gelen *Mektûb* sûretidir. Fi 15 B (Receb) 1130 / 14 Haziran 1718

Varak 111/b: Dibâce

Varak 112/a: Bu def'a Devlet-i 'Aliyye murahhaslarına yazılan *Kâ'imenin* sûretidir. Fi 12 Ş (Şaban) 1130 / 11 Temmuz 1718

Varak 112/b: Niş Muhâfızı Mustafa Paşa'dan gelen *Kâ'im*edir. Fi 27 B (Receb) 1130 / 26 Haziran 1718

Varak 113/a: Mûmâ-ileyh Mustafa Paşa'dan Başvekile gönderilen *Mektûb* sûretidir. Fi 27 B (Receb) 1130 / 26 Haziran 1718

Varak 113/b: Niş'de olan Mustafa Paşa'dan gelen *Kâ'imedir*. Fi 26 B (Receb) 1130 / 25 Haziran 1718

Varak 114/b: Niş Muhâfızı Mustafa Paşa'dan gelen *Kâ'imedir*. Fi 27 B (Receb) 1130 / 26 Haziran 1718

Varak 115/a: Murahhas Efendilerden gelen Mektûb ve *Kâ'imelerdir*. Fi 21 B (Receb) 1130 / 20 Haziran 1718

Varak 115/b 1: Dibâce.

Varak 115/b 2: Murahhas Efendilerden *Kâ'imedir*. Fi 21 B (Receb) 1130 / 20 Haziran 1718

Varak 116/b: Murahhas Efendilerden gelen *Kâ'imedir*. Fi 21 B (Receb) 1130 / 20 Haziran 1718

Varak 118/b: Murahhas Efendilerden gelen *Kâ'imenin* sûretidir. Fi 21 B (Receb) 1130 / 20 Haziran 1718

Varak 119/a: Murahhas efendilere irsâl olunub muhaffi okunacak *Kağdın* sûretidir. Fi 25 B (Receb) 1130 / 24 Haziran 1718

Varak 120/b: Bu dahi Murahhas Efendilere irsâl olunub âşikâr kırâ'at olunan *Kâ'imenin* sûretidir. Fi 27 B (Receb) 1130 / 26 Haziran 1718

Varak 122/b: Ticâret *maddesiçün Ruhsat-nâme-i Hümâyûnun* sûretidir. Fi 27 B (Receb) 1130 / 26 Haziran 1718

Varak 123/a: İbrahim Ağa'ya muhaffi ve kat'î gönderilen *Kağdın* sûretidir.

Varak 124/a: Ticâret maddesine me'mûr olan Seyfullah Efendiden gelen *Mektûbun* sûretidir. Fi 16 Ş (Şa'ban) 1130 / 15 Temmuz 1718

Varak 124/b: Seyfullah Efendiden gelen *Kâ'ime*dir. Fi 16 Ş (Şa'ban) 1130 / 15 Temmuz 1718

Varak 125/a: Ordu-yı Hümâyûnda olan İngiltere elçisinin mahall-i mükâlemede olan İngiltere elçisine yazdığı *Mektûbun* tercümesidir. Fi 23 B (Receb) 1130 / 22 Haziran 1718

Varak 126/a: Hâlâ ordu-yı Hümâyûnda olan İngiltere elçisinin mahall-i mükâlemede olan İngiltere elçisine yazdığı *Mektûbun* tercümesidir. Fi 29 B (Receb) 1130 / 28 Haziran 1718

Varak 127/b 1: Murahhas efendilerden gelen *Mektûb* ve *Kâ'ime*dir. Fi 2 Ş (Şa'ban) 1130 / 1 Temmuz 1718

Varak 127/b 2: Dibâce

Varak 128/a 1: Dibâce

Varak 128/a 2: Murahhas Efendilerden gelen *Kâ'ime*dir. Fi 2 Ş (Şa'ban) 1130 7 1 Temmuz 1718

Varak 130/a: Murahhas Efendilere irsâl olunan *Kâ'ime*dir ki âşîkar kırâat olunan *Kâ'imenin* sûretidir. Fi 7 Ş (Şa'ban) 1130 / 6 Temmuz 1718

Varak 132/a: Murahhas Efendilere irsâl olunan *Kâ'ime*dir. Fi 7 Ş (Şa'ban) 1130 / 6 Temmuz 1718

Varak 132/b: Murahhas efendilerden gelen *Mektûb* sûretidir. Fi 7 Ş (Şa'ban) 1130 / 6 Temmuz 1718

Varak 133/a: Murahhas efendilerden gelen *Kâ'ime*dir. Fi 28 B (Receb) 1130 / 27 Haziran 1718

Varak 135/b: Devlet-i ‘Aliyye Murahhaslarına yazılan *Kâ’imenin* sûretidir. Fi 10 Ş (Şa’ban) 1130 / 9 Temmuz 1718

Varak 136/a: Murahhas Efendilerden gelen *Kâ’imenin* sûretidir. Fi 8 Ş (Şa’ban) 1130 / 7 Temmuz 1718

Varak 138/b: Devletü ‘inâyetlü sâhib-i devlet Efendimiz hazretlerine mükâlemede olan İngiltere elçisinden gelen *Mektûbun* tercümesidir.

Varak 141/a: Devletü ‘inâyetlü sâhib-i devlet hazretlerine mükâlemede olan İngiltere elçisinden gelen *Mektûbun* tercümesidir. Fi 7 Ş (Şa’ban) 1130 / 6 Temmuz 1718

Varak 141/b: Sâhib-i devlet hazretlerinden İngiltere elçisine *Mektûbdur*. Fi 7 Ş (Şa’ban) 1130 / 6 Temmuz 1718

Varak 142/a: Eflak Voyvodasından gelen *Kâ’imenin* sûretidir.

Varak 142/b: Devletlü ‘inâyetlü veliyyü’n-ni’âm sâhib-i devlet Efendimiz hazretlerine Netherland elçisinden gelen *Kağıdın* tercümesidir. Fi 25 R (Receb) 1130 / 24 Haziran 1718

Varak 143/a: Devletlü ‘inâyetlü sâhib-i devlet Efendimiz hazretlerine mükâlemede olan Netherland elçisinden gelen *Mektûbun* tercümesidir. Fi 3 Ş (Şa’ban) 1130 / 2 Temmuz 1718

Varak 144/a: Devletlü ‘inâyetlü sâhib-i devlet Efendimiz hazretlerine hâlâ mükâlemede olan İngiltere elçisinden gelen *Mektûbun* tercümesidir. Fi 3 Ş (Şa’ban) 1130 / 2 Temmuz 1718

Varak 145/a: Sâhib-i devlet hazretlerine mükâlemede olan Netherland elçisinden gelen *Mektûbun* tercümesidir. Fi 7 Ş (Şa’ban) 1130 / 6 Temmuz 1718

Varak 145/b: Devlet-i ‘Aliyye murahhası olan İbrahim Ağa’dan gelen *Kâ’imedir*.

Varak 146/a: Devletlü sâhib-i devlet hazretlerine mükâlemede olan İngiltere elçisinden gelen *Mektûbun* tercümesidir. Fi 20 Ş (Şa'ban) 1130 / 19 Temmuz 1718

Varak 146/b: Devlet-i 'Aliyye Murahhasları Efendilerden gelen *Mektûbun* sûretidir.

Varak 147/b 1: Dibâce. Fi 16 Ş (Şa'ban) 1130 / 15 Temmuz 1718

Varak 147/b 2: Murahhas İbrahim Ağa'dan gelen *Mektûbun* sûretidir.

Varak 148/a: Pojarafça tarafına gidib gelen Konakçı Ahmed Ağa kullarının *Takriridir*. Fi 2 Ş (Şa'ban) 1130 / 1 Temmuz 1718

Varak 148/b: Eflak Voyvodasından gelen *Kâ'imenin* sûretidir. Fi 20 N (Ramazan) 1130 / 17 Ağustos 1718

Varak 149/a 1: Murahhas Efendiler ile giden Ferdosi Efendi tarafından gelen *Mektûb* ve *Kâ'imenin* sûretidir. Fi 20 N (Ramazan) 1130 / 17 Ağustos 1718

Varak 149/a 2: *Kâ'imedir*.

Varak 150/a: İngiltere elçisine yazılan *Kağdın* sûretidir.

Varak 150/b Vezir-i A'zam hazretlerinden Nemçe Başvekiline yazılan *Mektûbun* sûretidir. Fi 1 N (Ramazan) 1130 / 29 Temmuz 1718

Varak 151/a: İngiltere tarafından ta'yîn olunan mutavassıtın *Mektûb* sûretidir.

Varak 151/b: Sa'âdetlü 'inâyetlü sâhib-i devlet hazretlerinden İngiltere Kralıdır.

Varak 152/b: Vezir-i A'zam hazretlerine Venedik cumhûrı tarafından mükâlemeye murahhas Rojini nâm elçiden gelen *Kağdın* tercümesidir. Fi 17 N (Ramazan) 1130 / 14 Ağustos 1718

Varak 154: Boş

Varak 155/a 1: Başlık yok. Erzurum Valisi Mustafa, Niş Kadısı Mehmed Efendi tarafından düzenlene hudûd-nâme ile emr-i tahdîd bitimi üzerine Nemçe sınırından Nemçe lisanı ile alınmış temessük ve yanında görevlendirilen Cesar tercümanı olduğu halde Erzurum'a giderken Karunpa hududunda Belneye karşısında 41 gün kendisine yapılan haksızlık karşısında Padişaktan yardım isteyen *Mektûbu*. Fi 10 S (Safer) 1131 / 2 Ocak 1719

Varak 155/a 2: Başlık yok. Sınır belirlenmesi hususunda bilgilendirme *Mektûbu*. Fi 10 S (Safer) 1131 / 2 Ocak 1719

Varak 156/b: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası ortaya çıkan sınır anlaşmazlığına dair Osmanlı Padişahı Ahmed'in Roma İmparatoru Kotlu Casar Bavkar'a *Mektûbu*. 4 S (Safer) 1131 / 27 Aralık 1718

Varak 164/a: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası ortaya çıkan sınır anlaşmazlığına dair Osmanlı Padişahı adına Mustafa Paşanın Nemçe Kralına götürdüğü Padişah *Temessükü*. 2 S (Safer) 1131 / 25 Aralık 1718

Varak 171: Boş

Varak 172/a: Adana Beğlerbeğisi Mustafa Paşa'dan gelen *Mektûb* ve *Kâ'ime*dir. 8 Nisan 1719

Varak 173/b: *Kâ'ime*dir. 18 Ca (Cemaziye'l-evvel 1131 / 8 Nisan 1719

Varak 175/a: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası ortaya çıkan sınır anlaşmazlığına dair Narde kadısı Mehmed'in imzaladığı *Hudûd-nâme*. 15 M (Muharrem) 1131 / 8 Aralık 1718

Varak 176/b: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası ortaya çıkan sınır anlaşmazlığına dair Narde kadısı Mehmed'in imzaladığı *Hudûd-nâme*. 15 M (Muharrem) 1131 / 8 Aralık 1718

Varak 178/b: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası 3. madde üzerinde ortaya çıkan sınır anlaşmazlığına dair varılan mutabakata dair Narde kadısı Mehmed'in yazısı. Dokuz aded Şuhûdu'l-hâl ile. 15 M (Muharrem) 1131 / 8 Aralık 1718

Varak 180/a: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası ortaya çıkan sınır anlaşmazlığına dair Narde kadısı Mehmed'in imzaladığı *Hudud-nâme*. 15 M (Muharrem) 1131 / 8 Aralık 1718

Varak 181/b: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası ortaya çıkan sınır anlaşmazlığına dair Narde kadısı Mehmed'in imzaladığı *Hudud-nâme*. 13 M (Muharrem) 1131 / 6 Aralık 1718

Varak 182/b: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası ortaya çıkan sınır anlaşmazlığına dair Narde kadısı Mehmed'in imzaladığı *Hudud-nâme*. 2 M (Muharrem) 1131 / 25 Kasım 1718

Varak 184/b: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası ortaya çıkan sınır anlaşmazlığına dair imzalanan *Hudud-nâme* in Narde kadısı Mehmed tarafından kaydı. Oniki aded Şuhûdu'l-hâl ile. 16 M (Muharrem) 1131 / 9 Aralık 1718

Varak 186/b: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası Nemçe ve Venedik ile Mustafa Paşanın sınır anlaşmazlığına dair vardığı mutabakatın uygunluğuna dair Narde kadısı Mehmed'in yazısı. Yirmisekiz aded Şuhûdu'l-hâl ile. 22 Z (Zi'l-hicce) 1130 / 16 Kasım 1718

Varak 187/b: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası Nemçe ve Venedik ile ortaya çıkan anlaşmazlıklar üzerine Osmanlı adına Adana Beğlerbeğisi Mustafa Paşa ile Cesar vekili General Baron de Patraş arasında yapılan müzakerelerin sonucunda ortaya çıkan mutabakatın uygunluğuna dair Narde kadısı Mehmed'in yazısı. Yirmisekiz aded Şuhûdu'l-hâl ile. 25 Za (Zi'l-ka'de) / 20 Ekim 1718

Varak 189/a: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası Nemçe ve Venedik ile ortaya çıkan anlaşmazlıklar üzerine Osmanlı adına görevlendirilen Adana Beğlerbeğisi Mustafa Paşanın Yesanofça hududunda Derağsanik menzilinde yerel ahali ile yaptığı bilgilendirme toplantısına dair Narde kadısı Mehmed'in yazısı. Yirmiüç aded Şuhûdu'l-hâl ile. 20 Z (Zi'l-hicce) 1130 / 14 Kasım 1718

Varak 190/b: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası Nemçe ve Venedik ile ortaya çıkan anlaşmazlıklar üzerine Osmanlı adına görevlendirilen Adana Beğlerbeğisi Mustafa Paşanın Tuzla kazasında Berçakı kasabası ahalisiyle yaptığı bilgilendirme toplantısına dair Narde kadısı Mehmed'in yazısı. Onaltı aded Şuhûdu'l-hâl ile. 1 Z (Zi'l-hicce) 1130 / 26 Ekim 1718

Varak 191/b: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası Nemçe ve Venedik ile ortaya çıkan anlaşmazlıklar üzerine Osmanlı adına görevlendirilen Adana Belerbeğisi Mustafa Paşanın Bosna eyaletinde İzornik, Tuzla, Ğiradçaniçe, Serebrenik, Ğiradaçac, Sofulkıla', Palankalon vesâir serhad ahalileriyle yaptığı bilgilendirme toplantısına dair Narde kadısı Mehmed'in yazısı. Yirmiyedi aded Şuhûdu'l-hâl ile. 29 Z (Zi'l-hicce) 1130 / 23 Kasım 1718

Varak 192/b: Başlık yok. Pazarofçada imzalanan musâlaha ve musâleme antlaşması sonrası Nemçe ve Venedik ile ortaya çıkan anlaşmazlıklar üzerine

Osmanlı adına görevlendirilen Adana Beğlerbeğisi Mustafa Paşanın görevini layıkıyla yaptığına dair bölgenin idarecilerini olumlu görüşlerinin kaydı. On dört aded Şuhûdu'l-hâl ile. 29 Z (Zi'l-hicce) 1130 / 23 Kasım 1718

SONUÇ

Münşeât mecmuaları arşiv kaynaklarımız arasında oldukça önemli bir yere sahiptir. Kaleme alındığı dönemin siyasî, ekonomik, sosyal ve kültürel şartları hakkında bilgiler bulundurması yönleriyle birincil kaynak özelliği taşırlar. Bu mecmualar hakkında son zamanlarda yapılan araştırmalar olsa da şimdiye kadar araştırmacıların çok fazla rağbet ettiği eserler arasında yer almamaktadır.

Bu mecmualar sadece kuru bilgi veren kaynaklar değildir. İnşa ilmi hakkında çok geniş bilgilerin verildiği, Osmanlı dönemi siyasî, sosyal ve kültür tarihi için önemli olabilecek resmî ve hususî mektupların çokça yer aldığı kaynaklardır.

Çalışma konumuzu oluşturan bu münşeâtın tutulduğu dönemde Osmanlı Devleti'nin, Avusturya ve Venedik'e karşı savaş halinde olması sebebiyle bu konu ile alaka kayıtların ağırlıklı olarak yer aldığı görülmektedir. Bu savaşın son döneminde yaşanan diplomatik girişimler ve barış görüşmeleri sürecinde yaşanan sorunlara ait oldukça detaylı bilgiler yer almaktadır. Padişahın bu savaş esnasında, cephedeki askerin durumundan yapılan barış görüşmelerine kadar pek çok konuda bizzat ilgilendiği dikkat çeken hususlardandır. Pasarofça antlaşması sonrası Osmanlı Devleti ile Avusturya ve Venedik devletleri arasında oluşan sınır anlaşmazlıklarının Adana Beğlerbeğisi Mustafa Paşa tarafından çözüme kavuşturma çaba ve gayretleri hakkında oldukça tafsilatlı bilgiler bulunmaktadır. Bu kayıtlar arasında özellikle hudud boylarındaki ahali ile yapılan görüşmeler oldukça dikkat çekicidir.

KAYNAKÇA

Münşeât Mecmuası Nr. 1206, Süleymaniye Kütüphanesi, Hamidiye Koleksiyonu.

Daş, A. (2004). "Türkiye Selçuklular ve Osmanlı Dönemi Hakkında Tarihi Kaynak Olarak Münşeât Mecmualarının Değerlendirilmesi", *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt: XLV, Sayı:2, s. 205-218.

Durmuş, İ. (2000). "İnşâ," *TDVİA*, Cilt: XXII, s. 334-337.

Eravcı, H. M. (2010). "Osmanlı-Safevî Münasebetleri İle İlgili Türkçe Kaynaklar", *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 28, s. 249-260.

Haksever, H. İ. (2009). "Münşeatlarda Yer Alan Tarihî Bilgiler", *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* Cilt: 2, Sayı:1, s. 24-31.

Kırca, E. (2015). *Sadaret Yazışmalarını Hâvî Bir Münşeât Mecmuası (1114-1116/1703-1704) (İnceleme-Metin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

Kırca, E. (2016). "Münşeât Mecmuâlarının Tarihi Gelişimi ve Râmi Mehmed Paşa'nın "Hulâsa-i İnşâ" İsimli Eseri", *Tarih ve Gelecek Dergisi*, Aralık 2016, Cilt 2, Sayı: 3, s.84-100.

Kuzucu S. ve Çıtırık H. (2016). "Osmanlı Tarih Yazımında Önemli Bir Kaynak: Nâme-i Hümâyûn Defterleri ve 4 Numaralı Nâme-i Hümâyûn Defterinin Belge Özetleri", *OTAM*, 40 /Güz 2016, s. 145-166.

Kütükoğlu, B. (1988). "Münşeât Mecmualarının Osmanlı Diploması Bakımından Ehemmiyeti", *Tarih Boyunca Paleografya ve Diploması Semineri*, (30 Nisan-2 Mayıs), Bildiriler, İstanbul, s.169-176.

Levend, Â. S. (1998). *Türk Edebiyatı Tarihi*, Ankara.

Özel, H. A. (2016). "Koca Râgıb Paşa'nın Münşeât'ı ve Tarihî Ehemmiyeti", *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 25, Sayı 4, s. 159-172.

Uzun, M. İ. (2006). "Münşeât", *TDVİA*, Cilt: XXXII, s. 18-20.

Yiğit, B. K. (2016). "Münşeât Mecmuaları ve XV. Yüzyıldan Bir Münşeât Örneği", *Hikmet - Akademik Edebiyat Dergisi*, Prof. Dr. Abdulkerim Abdulkadiroğlu Özel Sayısı, Yıl: 2, Sayı:3, s.183-196.

Yinanç R. ve Özkan Ö. (2011). "Osmanlı-Safevî İlişkilerine Dair Önemli Bir Kaynak: 16. Asra Ait Bir Münşeât Mecmuası", *Türk Kültürü Ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi*, Sayı: 60, s. 265-280.

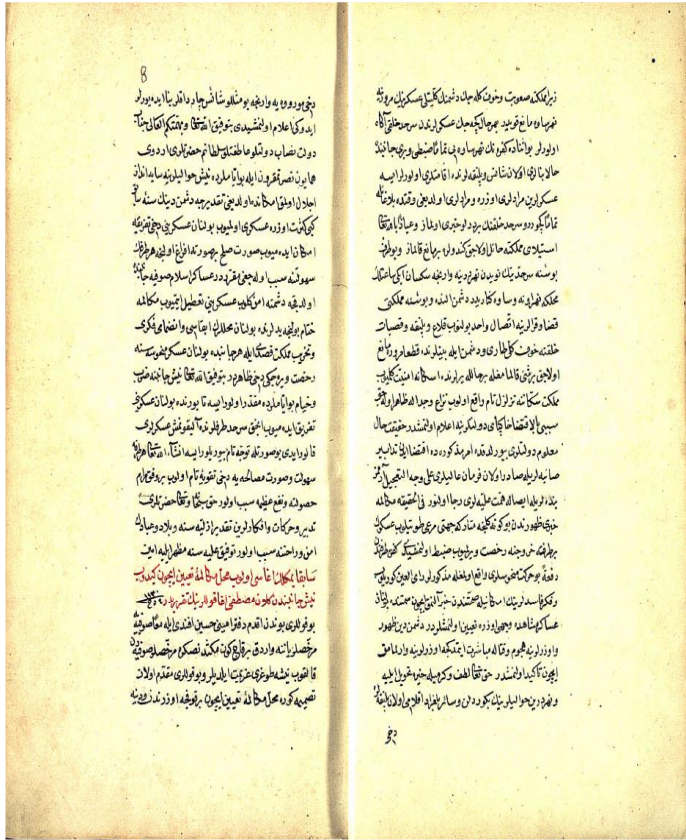
Ek.1. Örnek Belge (Varak.8-9)

Sabıkan Yemeklik Ağası Olup Mahalli Mükâleme-i Tayin İçün Gidüb Niş Cânibinden Gelen Mustafağa Ağa Kullarının Takriridir. Sene 1130.

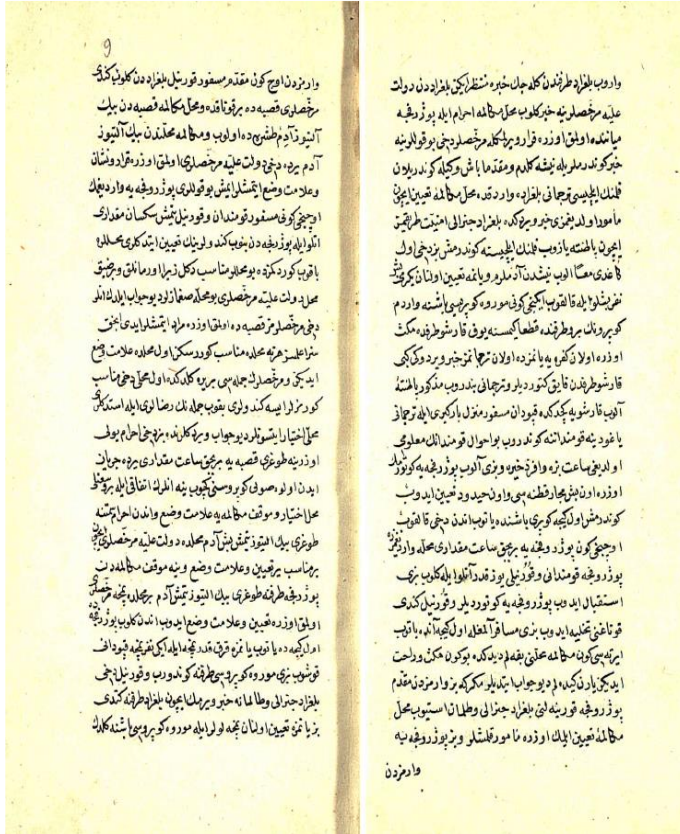
Bu kulları bundan akdem defter emini Hüseyin Efendi ile me'an Sofyaya murahhaslar yanına vardık. Birkaç gün meksden sonra murahhaslar Sofyadan kalkub Nişe doğru 'azîmet eylediler ve bu kulları mukaddem olan tasmîme göre mahall-i mükâleme-i ta'yîn için Berkofca üzerinden Vidine varub Belgrad tarafından gelecek habere muntazır iken Belgraddan Devlet-i 'Aliyye murahhaslarına haber gelüb mahall-i mükâleme ihrâm ile Pasarofca meyânında olmak üzere karar virilmekle murahhaslar dahi bu kullarına haber göndermeleriyle Nişe geldim. Ve mukeddâmâ başvekile gönderilen Flemenk elçisi tercümanı Belgrada vardıkda mahall-i mükâleme ta'yîn için me'mûr olduğumuzu haber virdikde Belgrad cenerali emniyyet tarîkimiz için Pâtante yazub Flemenk elçisine göndermiş. Biz dahi ol kağıdı me'an alub Nişden adamlarım ve yanıma ta'yîn olunan yigirmi beş nefer beşlü ile kalkub ikinci günü Morva köprüsü başına vardım. Köprünün berü tarafında kat'a kimesne yok. Karşu tarafta meks üzere olan kefereye yanımızda olan tercümanımız haber virdüğü gibi karşu taraftan kayık getürdüler ve tercümanı bindürüb mezkûr patanteyi alub karşuya geçtikde kapudan Mösför Menzel Bârgiri ile tercümanı Yâğudine kumandanına gönderüb bu ahvâl kumandanın ma'lûmu olduğu sa'ât bize vâfir zahire ve bizi alub Pasarofcaya götürmek üzere on beş Macar katanası ve on haydud ta'yîn idüb göndermiş ol gice köprü başında yatub andan dahi

kalkub üçüncü gün Pasarofcaya bir buçuk sa'ât mikdarı mahalle vardığımızda Pasarofca Kumandanı ve Koronili yüz kadar atlu ile gelüb bizi istikbâl idüb Pasarofcaya götürdüler. Ve Kornîl kendi konağını tahliye idüb bizi misafir almağla ol gice anda yatub irtesi gün mükâleme mahalline bakalım dedikde bugün meks ve rahat idiniz. Yarın gidelim deyü cevap itdiler. Meğer ki biz varmazdan mukaddem Pasarofca Korineli Belgrad Cenerali ve Talmanı isteyüb mahall-i mükâleme ta'yîn eylemek üzere me'mûr kılmışlar ve biz Pasarofcaya varmazdan üç gün mukaddem mesfûr Kornîl Belgraddan gelüb kendi murahhasları kasabada bir konakda ve mahall-i mükâleme kasabadan bin altı yüz adım taşrada olub ve mükâleme mahallinden bin altı yüz adım yerde dahi Devlet-i 'Aliyye murahhasları olmak üzere karar ve nişân ve 'alâmet vaz' itmişler imiş. Bu kulları Pasarofcaya vardığımız üçüncü günü mesfûr kumandan ve Kornil yetmiş seksân mikdarı atlu ile Pasarofcadan binüb kendülerinin ta'yîn ettikleri mahallere bakub gördüğümüzde bu mahaller münâsib değil. Zira ormanlık ve bir sık mahall Devlet-i 'Aliyye murahhasları bu mahalle sığmazlar deyü cevap eyledik. Anlar dahi murahhaslarımız kasabada olmak murâd itmişler idi. Ancak siz i'lâmsız her ne mahallde münâsib görürseniz ol mahallde 'alameti vaz' idiniz. Ve murahhasların cümlesi bir yere geldikde ol mahalli dahi münâsib görmezler ise kendüleri bakub cümlelerin rızaları ile istedikleri mahalli ihtiyâr itsünler deyü cevap virdiklerinde biz dahi ihrâm yolu üzerine doğru kasabaya bir buçuk sa'ât mikdarı yerde cereyân iden Ulûh Suyu Köprüsünü geçüb yine anların ittifâkı ile Beruse'anlı mahall-i ihtiyar ve muvakkıf mükâlemeye 'alameti vaz' ve andan ihrâm semtine doğru bin altı yüz yetmiş beş adem mahallde Devlet-i 'Aliyye murahhasları için bir münâsib yer ta'yîn ve 'alameti vaz' ve yine muvâkkıf mükâlemeden Pasarofca tarafına doğru bin altı yüz yetmiş adım bir mahallde Nemçe murahhasları olmak üzere ta'yîn ve 'alamet vaz' idüb andan gelüb Pasarofcada ol gicede yatub yanımıza kırk kadar Nemçe ile iki nefer Nemçe kapudanı koşub bizi Morva köprüsü tarafına gönderüb ve Kornil dahi Belgrad cenerali ve Talmana haber virmek için Belgrad tarafına gitdi. Biz yanımıza ta'yîn olunan Nemçelüler ile Morva Köprüsü başına geldik. Ânda olan Macarlu ve haydudlardan yigirmi nefer adem bizim ile ta'yîn idüb Nişe murahhasların ordularına geldik. Morva Köprüsünün berü başında ve Perâkende ve Rajinede ve Aleksencede de kat'a kimesne yoktur. Ve bizi Nişe götüren Macarlar ve haydutlar bir gice çadırlarda yatub irtesi gün yanlarına on beş nefer beşlü koşulub Morva Köprüsü başına gönderildi. Pasarofcadan giden Kornîl Belgrada varmış ve mahall-i mükâleme ve murahhasların olacak yerlerini haber virdikde gerek Talman ve gerek Begrad Cenerali münâsib görmüşler ve bundan akdem başvekile gönderilen Flemenk tercümanı Belgrada gelmiş bulunmağla Talman Flemenk elçisinin kâğıd yazub tercüman ile irsâl ve bir gün mukaddem mahall-i mükâlemeye gelmelerini tavsiye ve kendüler dahi Belgraddan hareket ve mahall-i mükâleme iki gün içinde gelmek üzere olduklarını tahrîr eylemiş tercüman-ı mesfûr mâh-ı Cemâziye'l-evvelinin yigirmi altıncı cahar şenbe günü

Nişe gelüb ve Talmandan Flemenk elçisine olan mektûbu teslim ve ahvâli ma'lûmları oldukda gerek murahaslar ve gerek Flemenk elçisi tedâriklerin görüb mâh-ı mezbûrun yiğirmi tokuzuncu Cum'a irtesi günü Nişden iki sa'ât mikdarı mesafe olan kârgîr köprü başına nüzûl itdiler. Bu kulları anları Nişden kaldırub öte tarafa gönderdikden iki sa'ât sonra 'avdet idüb ve altıncı pençşenbe günü gelüb ordu-u hümâyûna dâhil oldum. Ve mukeddemâ Morva Köprüsü başında olub Kurşunlu kasabasını garet iden kapudan Totori-i Belgrad cenerâli Belgrada ihzâr ve ol makûle işe bilâ izn nice cesâret eyledik deyü habs eylemiş hala mahbûs olduğun istimâ' itdim deyü takrîr ider.

Resim 1: 1206 No'lu Münşeât Defteri Varak 8

Resim 2: 1206 No'lu Münşeât Defteri Varak 9

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Archive documents are among the most important sources of historical research. The Turkish nation, which has ruled over three continents in very wide geography, has a very rich archive material that has survived to the present day. In the Turkish administration and culture life, the archival culture goes back to the old, namely, the Central Asian Turkish state tradition. The same culture continued after the Turks established the Ottoman State, and a rich archive of documents and notebook series, which reached up to one hundred and fifty million from the Ottomans, remained. Documents preserved in the Ottoman Archive have exceptional importance in illuminating the history of wide geography and in resolving political issues that have been reflected from the past to the present or at least better understanding.

In this study, it is mainly about the münşeât magazines in the rich archive and in particular Sultan III. During the Ahmet era, a münşeât magazine with a fortress will be introduced and the information it contains will be revealed. Münşeâtlar are rare works written with careful and literary style, containing certain subjects, in line with pre-designed purposes. Münşeât magazine can contain construction texts of many different subjects that are considered important at the time of writing. Münşeât magazines that provide information in different fields are very important sources in historical research.

Münşeât magazines are among the important sources of Turkish history. They are also literally important. As they shed light on the political, social and economic front of the period, they have the primary source feature. Plots, in the field of history, the socio-economic structure of the period in which they were written, the war and peace states, the ceremonies made before the war, the ceremonies made due to the victory after the war, the causes of the conquests, the developments in the wars, the diplomatic talks, the status of the soldiers fighting and the situations of the captives taken. It is possible to consist of these magazines on the subject. In addition, as the rulers or sultans addressed in official and private letters written to each other, the journalists are very valuable sources in history research because they contain texts about what the problems were, the education, security and military situation of the period.

These can be divided into three groups according to the information they contain and the way they are arranged. Prepared by both masters such as poetry and prose, Ali, Gani-zâde Nadirî, Osman-zâde Taib are the münşeât selected and selected by someone else. These consist of letters sent by the mentioned poets or writers to the people they communicate with, in general, to

help determine his life story and outweigh the literary side. The second kind of münşeât are the ones that consist of political and administrative letters, edict and the collection of orders. These are called historical münşeât. These mines contain a large amount of welding material. Examples of these include Feridun Bey münşeâtı, Kani münşeâtı, Sarı Abdullah Efendi münşeâtı.

The third kind of münşeât are mostly related to various forms of official documents as well as various information and legislation provisions that clerks need to know. These consist of the articles prepared by Divan-ı Hümayun and Defterdarlık items in order to gain the ability to write letters or documents to those who will work as scribes in judicial institutions.

Conclusion

The Münşeât magazine, which is the subject of this study, is included in the 1206 registration number of the Hamidiye Collection, Süleymaniye Library. No work has been done on this münşeât before. The entire work is one hundred and ninety-two leaves and is arranged in nesih script, each page with twenty-five lines.

Ottoman Sultan III. The Ottoman period of Ahmet-Austria is a serious document in terms of Venice relations. This period Ottoman Sultan III. It coincides with the first phase of Ahmet's efforts to recover the land lost by the Karlofça Treaty of the state, that is, the last part of the period of 1703-1718.

This münşeât; It covers from the end of 1717 to November 1718. All of this work includes letters related to the Pasarofça peace treaty, which was signed after 1715-1718 for the end of the Ottoman-Austria and Venice war. This treaty consisted of twenty articles. The first seven articles were about the determination and determination of borders. The exact border detection was left to the delegates to be assigned to this job. In this chapter, letters regarding the negotiations on border detection, especially between the representatives of Austria and the Ottoman Empire, take a large place. After these negotiations, the western half, called Küçük Eflak, extending to the Oltu river of Eflak with the whole Banat region, the northern part of Serbia, including Belgrade, and Northern Bosnia was completely left to Austria.

The first part of the münşeât, which constitutes the subject of the study, includes the responses that were written from Bosnia, Nis, Narad, Vidin and Eflak guards to Istanbul and then sent to these gentlemen. The general content of the letters is the information about the general situation of the soldier on the front, intelligence information about the Austrian military troops and the attitudes of the European states, as well as information about the reports of the

directors who participated in the negotiations on behalf of the Ottoman State, with the start of peace negotiations. In addition, there are letters from the Ottoman Empire to other European states, especially Austria and Venice, and from Austria to the Ottoman State.

This study consists of an introduction and three parts. At the entrance, information is given about the importance and historical development of münşeât magazines. In the first part, the importance and grouping of münşeât in history research are discussed. In the second part, the content of the münşeât magazine, which is the subject of our research, is the subject. In the last section, the topics and dates of the letters in this letter are written in chronological order in order to facilitate the researchers in this field.